

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Cornelii Hazart Societatis Iesv Theologi Discursus Morales In Selectiora Loca Genesis, Exodi, Levitici, Numerorum

Hazart, Cornelius

Antverpiæ, 1688

Discvrsvs XXV. Ioseph occurrit Patri suo in via, & Iacob ingreditur
Ægyptum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52700](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52700)

DISCVRSVS XXV:

Ioseph occurrit Patri suo in via, & Iacob ingreditur Ægyptum.

JAm Iacob præmiserat *Iudam* filium suum ad *Ioseph*, ut nuntiaret ei patris adventum. *Iudam*, inquit *Procopius*, misit præ cæteris, quia specimen dederat probitatis & prudentiæ suæ qua defenderat *Benjaminum*, ne tamquam furti reus à *Ioseph* in *Ægypto* detineretur, quando in ore sacci ipsius deprehensus fuerat cyathus *Ioseph*. Deinde quod gratissimus esset *Iosepho*, quia jam olim fratribus vim parantibus, factum dissuaserat, & *Iosephum* servarat à morte.

Ubi *Ioseph* intellexit patrem advenire, statim junxit currum suum, & processit obviam patri suo, *vidensque eum*, inquit Scriptura, *irruit super collum ejus, & inter amplexus flevit*. Diu flevit habet textus *Hebraicus*, flevit fletu multo, habent septuaginta Interpretes. Statim enim, inquit *Chrysostomus*, in mentem illi venerunt, quæ patri propter illum acciderant, & cogitans tam prolixum intercessisse tempus, & quod præter omnem expectationem, & ipse patrem, & pater ipsum videret, fontes emisit lacrymarum, simul & magnam declarans læticiam, & gratias agens pro benefactis.

Non narrat *Moses* quid dixerit filius, quid dixerit pater, quis enim verbis posset exprimere quibus affectibus Verborum se mutuo exceperint: Quis non dicat *Iosephum* inter amplexus exclamasse: O amantissime pater! tune ibi es? venisti tandem? te-ne video ad quem toties suspiravi? propter quem tot lachrymas fudi quando mihi videbar te videre in summo luctu propter absentiam meam, & nescires ubi essem: Ecce me, ecce hic filium tuum *Ioseph*, cor meum deficit præ amore quando te video. Verosimile etiam est patrem exclamasse. O *Ioseph*, fili mi, ô me felicem cui non contigit prius mori quam te viderem: Jam libenter moriar, habeo summa votorum, sufficit mihi quod te viderim; sic enim ait Scriptura illum dixisse. *Iam letus moriar quia vidi faciem tuam, & superstitem te relinquo.*

Tunc *Ioseph* conversus ad fratres suos, & ad omnes præsen-tes:

tes: Ascendam, inquit, & nuntiabo Pharaoni, dicamque ei: Fratres mei & domus patris mei qui erant in terra Chanaan, venerunt ad me, & sunt viri pastores ovium, curamque habent alendorum gregum; pecora sua & armenta, & omnia que habere potuerunt, adduxerunt secum: Cumque vocaverit vos, & dixerit: Quod est opus vestrum? Respondebitis: Viri pastores sumus servi tui ab infantia usque in presens, & nos, & patres nostri. Hac autem dicetis ut habitare possitis in terra Gessen, quia detestantur Egyptii omnes pastores ovium. Ratio hujus erat quia pastores solent occidere & comedere carnes suarum ovium & pecudum quas Egyptii pro diis colebant: Alebant tamen Egyptii oves & boves, non ad esum, sed ad lanam & lac. 2 ad suam oblectationem 3 ad stercorationem agrorum 4 ut aliis gentibus eos divenderent.

Post haec, inquit Scriptura, introduxit Ioseph patrem suum ad regem, & stetit eum coram eo; & interrogatus ab eo: Quot sunt dies annorum vita tua: respondit; Dies peregrinationis mea centum triginta annorum sunt parvi, & mali.

Tria hic dicit Iacob I. dies suos vitae vocat dies peregrinationis 2 dicit illos esse parvos 3 esse malos; singulas partes expendamus.

1 Vitam nostram esse meram peregrinationem, clamant Scripturae & Patres. Scripturae 1 David Psalm. 38: *Advena, inquit, peregrinatio est.* 2. Salomon 1. Paralip. cap. 29: *Peregrini sumus, & advena sicut omnes patres nostri.* 3. D. Paulus 2 Corinth. 1b. cap. 5. *Peregrinamur à Domino.*

Eodem modo procedunt etiam Patres D. Augustinus, inquit: Hac vita super terram est habitatio peregrinationis, D. vero Clemens Alexandrinus lib. 4 Stromat: ait: Vitam hic agimus sicut hospites in diversoriis. Denique Olympius Monachus vir sanctus, rogatus ut vitae sanctioris documenta traderet, dixit: Ubique cogita te peregrinum esse.

Non multis opus est hoc ratione ostendere, res ipsa patet per se. Quis enim est peregrinus? qui extra patriam iter facit, & nulli figit stabilem sedem, sed assidue suum iter profectitur, donec in patriam redeat. Certum est nos esse extra patriam, non enim habemus aliam patriam nisi caelum ubi pater noster habitat cum omnibus sanctis, qui sunt sorores nostrae, & fratres, Patria nostra, inquit Augustinus, caelum est.

2 Certum est, & patet oculis, quod hic in mundo non habemus, ut inquit, *Paulus Hebr. cap. 11, manentem civitatem*, propterea, inquit, omnes illi antiqui Patriarchæ *Abel, Henoch, Noë, Abraham, Isaac, Jacob*, à longe aspiciēbant, & salutabant cælum, confitentes quia hospites & advēnæ erant supra terram, & re ipsa hoc patuit, omnes enim isti, inquit, defuncti sunt, & alio migraverunt.

Hinc probat *Augustinus serm. 31 de verb. dom*: omnes homines peregrinos esse: Omnes, ait, peregrini sumus, & unusquisque hic etiam in domo sua hospes est: Nam si non est hospes, non inde transiret, si transiturus est, hospes est, velit, nolit, hospes est, dimittet domum suam filiis suis, hospes hospitibus. Cessit tibi locum pater tuus, tu cessurus es filiis tuis: Sic omnes transimus.

3 Hoc est quod *Salomon ait Ecclesiasticis cap. 1: Generatio præterit, generatio advenit*: Denique omnes morimur, hoc est, migramus, & alii in locum nostrum succedunt ut etiam suo tempore, & post peregrinationem peractam si bene vixerint, in patriam redeunt. Tota ergo vita nostra, inquit *Gregorius lib. 23 Moral. cap. 24*, non est nisi via ad cælum.

3 Istam viam seu iter cogimur nolimus velimus assidue proficui, numquam & nullibi quies. Hoc ipso momento quo pedem ex utero matris ponimus in mundo, procedendum est; natura enim quasi auribus nostris silenter insuffurat, transi, transi, non licet hic stare, ne quidem uno momento, nullum enim transit quo non progredimur, fluunt horæ, fluunt dies, fluunt menses, fluunt anni, & nos pariter transimus assidue, sine ulla quiete, cum illis: Imo non tantum transimus sed velociter currimus: Sicut enim nihil est velocius tempore, sic nihil est velocius nostro itinere: Quando enim ad metam pervenimus tunc primum videmus totum vitæ nostræ tempus avolasse sicut volat sagitta vehementi manu excussa ex arcu, sicut navis plenis velis ac ventis transvolans mare, sicut veredarius citato equo currens, magnam viam brevissimo tempore conficit.

Ex hisce clare patet nos omnes in hoc mundo verè peregrinos esse, sumus enim extra patriam, non habemus stabilem sedem, denique nullum momentum est à primo nativitatæ nostræ, usque ad ultimum vitæ quo non simus in via, & iter nostrum proficquamur.

quamur: Si ergo volumus pervenire in patriam, debemus nos gerere sicut peregrinos.

In primis qui se accingit itineri, debet esse paratus ad quævis incommoda toleranda. Si decidant nimbi, grando, nix, si tonet, si fulminet, si viæ sint fractæ, lutosæ, lubricæ, difficiles, imbeciles, patientia, debet perfringere, nihil debet curare, hæc enim & plures aliæ miseriæ, tristesque casus, ut equorum vel currum lapsus, fractio brachii, dormire in stramine, ægrotare, expectanda sunt à proficiscentibus, ac peregrinis.

Quam difficilis sit via vitæ nostræ, quot referta incommodis ac miseriis, quotidiana experientia patet. Peregrinus es, quid ages? prosequendum est iter, prosequendum est iter, nullum datur tempus quiescendi: Ergo patientia, non est alius modus. Dum in media via es, obruunt te nimbi doloris, venti tentationum, patientia, peregrinus es, eundum est. Irruunt in te grassatores, spoliant te, facis jacturam bonorum, multa pateris ab hostibus tuis, patientia, eundum est: Currus tuus quo vehebaris, in terram dejicitur, & tu in lutum, deturbaris ex tua fortuna quæ te evehebat supra cæteros, & ad viliores conditionem redigeris, quid ages? patientia, peregrinus es, prosequendum est iter. Incidis in morbum diuturnum atque molestum, cibi non sapiunt, non potes dormire, pateris magnos dolores, fortasse non habes qui te consolentur, aut non ministratur tibi ut velles, patientia, debes cogitare quod peregrinus sis: Nihil juvare te possunt murmurationes, nec colera, nec impatientia, quo enim magis murmuras & impatiens es, eo magis gravas iter tuum, non potes illud retardare, non potes retrocedere, non potes alio divertere, quocumque enim te vertes, nullibi invenies nisi vias difficiles, & plenas incommodis ac difficultates, ergo patientia, fac ut magno animo omnia ista perrumpas, postea confecto itinere quiesces in patria: Ibi depones omnia onera & sarcinas quibus onustus incedebas in via. Quis unquam multum peregrinatus est qui non possit narrare illa incommoda, & miseriæ quas in itinere passus est, si viæ erant commodæ, si societas bona, si commodi currus vel naues, si suppetebat pecunia, si deerat morbus, alibi deerat cibus, alibi lectus, alibi diverforum, alibi alia: Quid ergo nos conquerimur si multa nobis desint in via in qua positi sumus à Deo, peregrini sumus, non possumus difficultates evadere, ergo

X 2

tolerandæ

toleranda sunt, & animose pergendum eo quo tendimus.

2 Viatori non licet multum hærere aut morari in via, si enim incipiat tempus suum terere ut vel oblectet se camporum amœnitate, vel potando cum focis donec sol vergat in occasum, ubi veniet ad terminum, inueniet portas urbis clausas. Sic plurimi quando tædio difficultatum quæ occurrunt in via hujus vitæ, fallacibus hujus mundi bonis inhærent, de patria parum solliciti, inuenient portas cæli clausas, & audient quod dictum est virginibus fatuis: *Clausæ est janua*, sero venistis, non datur ingressus. Hoc est quod *D. Gregorius* ait *Homil. 14 in Euang.* stultus, inquit, viator est, qui in itinere amœna prata conspiciens obliuiscitur ire quo tendebat, & clausa est janua.

Vita no-
stra breui-
tas.

Hoc primum est quod nos docuit *Jacob* cum diceret *Pharaoni*: *Dies peregrinationis meæ centum triginta annorum.*

Sed hoc mirum videtur quod illos dies vocaret *paucos*; *pauci*, inquit, sunt, hoc est, *breues*: At quomodo pauci aut breues cum esset centum triginta annorum? miraris hoc? audi ergo quid dicat *Scriptura Eccles. Cap. 18. Numerus dierum hominum*, inquit, *ut multum centum anni; quasi gutta aque maris deputati sunt, & sicut calculus arena, sic exigui anni in die ævi.* Quid ergo sunt anni nostri? *lappillus arenarius*, & *guttula maris*: Audi *Senecam Epist. 77.* Nulla vita, inquit, non brevis est: Nam si ad naturam respexeris, etiam vita centum annorum brevis est. Audi nunc *Augustinum*: *Recole*, inquit, annos ab *Adam* usque ad hodiernum diem, percurrere scripturas: *Hæc pœne Adam ille de paradiso lapsus est: Ubi enim sunt præterita tempora? si toto illo tempore viveres, ex quo Adam de paradiso dimissus est, usque in hodiernum diem, certe videres vitam tuam non fuisse diuturnam quæ sic avolasset: Unius autem conjugis hominis vita quanta est? adde quantos libet annos, duci longissimam senectutem, quid est? aura matutina, guttula roris.*

Audiamus denique *Gregorium magnum Lib. 15 Moral. Cap. 19.* *Omnis*, inquit, *longitudo vitæ præsentis punctum est, cum fine terminatur. Vitam enim ire non advertimus, sed transisse sentimus: In ictu oculi clauduntur omnia.*

Peto ego à te quisquis es, quod *Pharao* petebat à *Jacob*: *Quot sunt dies annorum vitæ tuæ?* Dic mihi quot annorum es? *sexaginta*; & tu? *septuaginta*: Et tu? *octoginta*: O amici mei! *Ubinam sunt vestri illi anni? ubi reliquisti tuos sexaginta, septuaginta annos? & ubi*

ubi tu octoginta tuos invenies? præterierunt omnes illi quasi numquam fuerint: Et numeratis illos inter vestros annos quos non habetis? tuum non est quod jam præteriit, nec tuum est quod futurum est, quia non est in tota rerum natura reperibile; & nescis in aliquando futurum sit: Ergo hoc solum tuum est quod jam habes, & quo vivis, quid illud est? nihil aliud nisi unum minutum, numquam enim potest esse præsens nisi unum minutum, atqui non vives nisi illo tempore quod res ipsa præsens est, ergo numquam vixisti, nec vives nisi uno minuto. Nondum vides quam brevis sit hominis vita?

Hicce accedit, quod magnam vitæ partem non vivimus, ut ait *Publius* antiquus Poëta *Exigua pars est vita quam nos vivimus*: Vita enim hominis rationalis non consistit in diuturnitate temporis, sed in tempore bene honesteque impenso, nam impie vivere, non est vivere, sed esse in vita: Sic enim ait *Seneca* qui octoginta annos male impendit, non vixit tot annis, sed fuit, nisi si dicatur vixisse sicut arbores vivunt, sine sensu.

Sed audiamus quomodo vir quidam doctus calculum vitæ iniciit: *Vixit*, inquit, *homo*, octoginta, haud plus communiter annis.

Ex quibus ille decem in mensa, potuque ciboque,

Ac totidem ludo, viginti insumere somno

Dicitur, atque novem & septem puerilibus annis

Nil operæ faciunt, dein morbis, quatuor, Ergo

Qua studeat Musis, studeat quæ rebus honestis

Illi quarta datur totius portio vitæ.

Eccæ quam exiguum nobis relinquitur quod nostrum est. Quemadmodum qui in navigiis dormiunt, celerrime aguntur à ventis, etiam si nihil sentiant, cum evigilarint, mirantur jam se in portu exponi: Ita vitæ nostræ cursus properat, provehimur velocissime, dies & anni recedunt, nos interim dormimus, & nihil agimus, aut malum agimus, cum ad meliorem vitam evigilandum est, miramur nos perductos ad exitum. Denique ut uno verbo absolvam omnia, non tantum brevis est vita nostra, sed etiam nihil respectu æternitatis. Optime ergo *Pharaoni* dicebat *Jacob*, quamvis esset centum triginta annorum, pauci sunt dies mei. Interea hæc tanta brevis vitæ ita rapit & oblectat quam plurimos ut vix unquam cogitent æternitatem numquam finiendam.

Denique *Jacob* dies suos vocat malos, hoc est plenos miseriis ac doloris,

doloris, sic enim malitia sapissime sumitur in Scripturâ, non pro peccato, sed pro pœna: Tota enim vita *Iacobi* ab incunabilis fuit exercita gravibus variisque adversitatibus, periculis, persecutionibus, calamitatibus, & laboribus.

Vita nostra
sua miseria.

Hoc de quovis homine dici potest: Dies cuiusque pauci & mali sunt: Sic enim de omni homine ait *Iob* Cap. 14. *Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, repletur multis miseriis. Qui quasi flos egreditur, & conteritur, & fugit velut umbra, & numquam in eodem statu permanet.*

Bene dicit *Iob*, quod homo repletur multis miseriis, nulla enim sui parte ab illis est liber. Quot miseriis habet in corpore? sitim, famem, incommoda frigoris, æstus, paupertatis, morborum innumera genera, tot mortis species quæ illi singulis horis possunt obvenire. Quot miseriis habet anima? vitia, ignorantiam, perturbationes, timores, dolores, iram, anxietates &c. Denique factus miseriarum est. Hinc cum primum prodit in mundum, quasi si præsciret ac præsentiret se venire in vallem lacrymarum, & locum miseriarum, primam vocem, inquit *Salomon*, emittit plorans. Poterat, inquit *Augustinus* in *Psal. 121*. ridere puer qui nascitur, quare ergo plorare jam novit? quia cœpit ire in istam vitam, & prophetat hoc modo, quantæ illum miseriæ maneat.

Merito, inquit *Clemens Alexandrinus* in *Cap. 1. Iob*, ubi infans utero extulit caput, statim à lamenti inceptit, non à risu, simul enim ac in lucem editus est, pedes manusque fasciis constringitur, & vinculis impeditur, cum pullus gallinæ ovo exclusus matrem sequatur & necessaria sibi conquirat.

Præterea, inquit *Plinius* in *Proem. Lib. 7. Hist. Natur.* Natura cæteris animantibus tegumenta tribuit, testas, coria, villos, fetas, plumam, pennas, squammas, lanam: Truncos etiam arboreosque, cortice interdum gemino à frigidibus ac calore tutata est: Hominem tantum nudum, & inermem, abjicit ad vagitus statim & ploratum, nullumque aliud animalium ad lacrymas. Cætera statim sua pernecitate utuntur, alia volant, alia natant, homo nihil scit, non ingreditur, non loquitur, non vescitur; ab hisce miseriis omnes vitam ordimur.

Ex hisce tam arduis rudimentis progredimur ad adolescentiam: Et hic quæ non tædia & fastidia, qui labores in studiis, in artibus liberalibus, & servilibus exantlandæ sunt? quæ objurgationes, aspera

aspera verba, & verbera toleranda? quot pericula corporis, & animæ subeunda?

Crescentibus annis, crescunt miseriæ; alii se conjugio applicant, & multi nesciunt se intrare in miseriarum omnium officinam, ubi tamen aliæ ex aliis gravissimæ cruces cuduntur, cruces, inquit *Seneca de Consol. Cap. 20.* non unius generis: Cruces ab uxore, cruces à marito, cruces à filiis, cruces ab alijs domesticis, cruces à bonis temporalibus, cruces à consanguineis, cruces in partu, cruces in educatione, cruces in continua cura, ac sollicitudine. Denique quid opus pluribus? Vos ipsi experimini, nullam esse familiam aut domum quæ undequaque non sit repleta ejusmodi miseriis.

Nihil ad hoc juvant divitiæ, nihil honores, multo minus voluptates: Non divitiæ, ut enim ait Philosophus *Seneca Epist. 115.* Majori tormento pecunia possidetur, quam quaritur: Magno labore & sudore colligitur, majori cura, anxietate, & tormento possidetur, summo dolore amittitur.

Nihil etiam juvant honores ad sublevandas miseras, ut enim ait *Seneca de Brevit. vite Cap. 1.* omnis honor est onus. Propterea cum Deus statuisset *Moysem* populi *Israelitici* ducem, graviter conquestus est *Moyse* *Numer. Cap. 11.* dicens: *Cur afflixisti servum tuum? cur imposuisti pondus univ[er]si populi super me?* hoc est, inquit *Abulensis*, onus intolerabile, quod gravius morte. Expertus hoc idem erat *Carolus V.* idcirco cum *Bruxella* principatum *Belgii*, transferret in filium suum *Philippum II.* illacrymans dicebat: O fili! magnum tibi onus impono: Ego enim toto tempore principatus mei, nunquam quadrantem horæ, magnis curis, & anxietatibus vacuam habui.

Denique multo minus juvant voluptates, quia post illas sequitur remorsus & cruciatus conscientiæ, tormentorum omnium maximum.

Quod si tantæ miseriæ inter ipsas divitias, honores, ac voluptates, quot ergo, & quantæ erunt extra illa? Hic vides quam mali aut miseri, vitæ nostræ dies sint prout *Pharaoni* dicebat *Jacob*, vel ut audivimus *Jobum* dicentem: Homo totus quantus est, est repletus miseriis.

Cui statim subjungit: *Quasi flos egreditur, & conteritur*, hoc est, totus homo præterquã quod, repletur miseriis, hæc tota ejus vita, est egredi, & conteri. Hoc jussit Deus etiã proclamari ab *Isaia*: audiebat hic

hic propheta vocem resonantem de cælo: *Fili hominis, clama: Quasi diceret: Illud quod tibi dicturus sum, volo te, non in aliquo angulo, sed in publico, non in aliquo obscuro gurgustio, sed in celeberrimo theatro, non submissa voce, sed valido clamore, non aliquibus, sed omnibus omnino annuntiari. Quid clamabo, Domine? clama: Omnis caro fenum, & omnis gloria ejus, quasi flos agri, exsiccatum est fenum, & cecidit flos.*

Hoc est, tam fragilis & futilis, & caducus est homo, cum omni qua fulget gloria, cum omni sua dignitate qua floret, cum omni auctoritate qua eminet, cum omni potestate qua pollet, cum omni opulentia qua abundat, cum omni scientia qua se jactat, cum omni apparatu mundi quo tumet, ut afflatu minimo minimi venti corruat, & conteratur.

Hoc unum habet, egredi & conteri, ut ait *Iob*; Hujus rei symbolum est flos ille qui à *Plinio* vocatur *Hemerocallis*, cujus vita & pulchritudo non amplius durat quam uno die, nam teste *Plinio*, cum sole oriente oritur, meridie expandit folia, vesperi marcescit, cum sole occidente occidit, & moritur: Talis flos est homo, egreditur, & conteritur.

Quis hic non exclamat? ô Juvenes atque puellæ! Illa tua caro quæ in capite vestitur crispis capillis, in vultu pingitur pulchro colore, quæ in ore gerit labia instar coralli; illa caro quæ induitur serico, ornatur gemmis, cujus auribus insonat quidquid jucundum est, oculis datur quidquid gratum est, linguæ quidquid dulce & sapidum est, toti corpori quidquid molle & delicatum est, non est nisi flosculus, expectate paulisper, brevi de vobis dicetur, *cecidi flos*. Sic, inquit Poëta *Theocritus*: Rosa pulchra est, sed brevi tempore tabescit, viola pulchra est, sed statim senescit, candidum est lilium, sed cito marcescit & decedit.

Sic pereunt honores, sic pereunt voluptates, sic denique pereunt omnia. Hodie sumus validi, cras ægri, perendie mortui, deinde sepulti, paulo post exesi à vermibus, tandem conversi in cineres, eodemque sæpe & temporis momento, & loci puncto, & exhalamus animam, & calente adhuc corpore stamus coram Judice, & accipimus sententiam decretoriam, nosque prius ad æternitatem miramur abreptos, quam metuebamus abripiendos. Sic uno momento stamus, altero cadimus, uno valemus, altero rigemus, uno vivimus, altero morimur. O momentum à quo dependet æternitas!

Post.

Postquam *Jacob* egisset cum rege, valedixit illi, seu, ut loquitur Scriptura, benedixit regem, & discessit.

DISCVRSVS XXVI.

Fame in dies crescente Iosephus vendit frumenta.

Inter hæc, inquit Scriptura, *in toto orbe deerat panis, & oppresserat fames terram maxime Egypti & Chanaan*, aliarumque regionum circumiacentium; deficiente ergo ubique propter terræ sterilitatem, frumento, accurrebant undequaque infiniti mortales ad *Ioseph*, qui tota *Egypto* habebat horrea plena, ut numerata pecuniâ frumenta coëmerent, quam ille inferebat in regis ararium, non se, sed regem ditiozem efficiens, dicit enim claris verbis Scriptura, *omnem pecuniam intulit in ararium regis*, ergo nihil prorsus sibi reservato.

Hanc admirabilem *Iosephi* integritatem, & in administrando munere sanctitatem admiratus *Philo Iudæus*, sic eum describit *Lib. de Ioseph*. Juvenis tanta fide usus est in administrandis negotiis publicis, ut cum ratio temporum plurimas occasiones ei præberet ad congerendam pecuniam, potuisset facile ditissimus sui seculi evadere: Sed totum argentum aurumque è frumenti pretio collectum referens in thesauros regios, ne drachmâ quidem subtrahita, contentus donis quibus eum rex remunerabatur.

Oportet nos super hac re fusius audire discurrentem maximum è Societate nostra Theologum, doctissimumque scriptorem, & maximæ auctoritatis virum, *Benedictum Ferdinandum in Cap. 47 Genes. Sect. 2.*

O *Ioseph*, inquit, virum omni ævo memorabilem! non magis castum in declinanda muliere tentatrice, quam in contemnenda pecunia, & opum cupidine comprimenda! Sapenumero enim contingit, ut qui puro sunt corpore, sordidi sint pecuniâ, & quos libido carnis expugnare non potuit, pecuniæ cupiditas subjugarit. Certum est enim & experientia constat illud quod ait *Ambrosius Epist. 7.* Pecunia plerumque sibi dominos emit. Sicut qui servulam emit, cuius amori turpiter servit, & captivus quasi tenetur: Sic pecuniam avarus conquirit, ut illius ancillulæ dominatui famuletur.

Y

Mira-